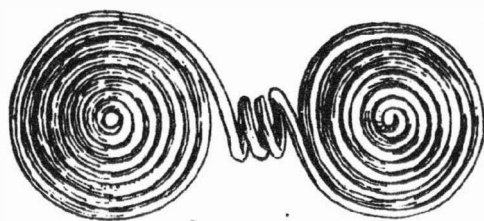


ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1965



BRNO 1966

Slawisches Skelettgrab in Horní Věstonice. In der Schottergrube am rechten Ufer der Dyje (Thaya) ist zufällig ein Skelettgrab abgedeckt worden, aus dem man eine eiserne Axt und ein tönernes Gefäß mit einem Bodenzeichen, bergen konnte. Die Funde können wir in das 9. Jh. datieren.

Slovanské hradisko v Opavě - Kylešovicích

Jaroslav K r á l

Tab.17,18

V září 1965 došlo k narušení slovanského nížinného hradiska na katastru obce Kylešovice, dnes předměstí Opavy. Nachází se na pozemku parc.č. 1894, list katastrální mapy 4/4, 4/5, kóta 247,0 dle baltského výškového systému. Areál hradiska byl porušen jamou pro základ sloupu elektrického vedení o vysokém napětí, čtyřúhelníkovitého tvaru o rozměrech 2,7 x 3 m, hlubokou 1,8 až 2 m. Ze čtyř stěn jámy byl nejpozoruhodnější západní profil, kde v hloubce 50 cm pod povrchem se zřetelně odlišovala tmavá vrstva mocná průměrně 45 cm. Obsahovala zlomky zvířecích kostí, uhlíky a ojedinělé hručky do červena vypálené mazanice. Tato černá vrstva nasedala na měkký žlutozelený písčité jíl, který připomíná spíše náplavy než rostlou zeminu. Ostatní tři stěny výkopu byly tak různorodé, promíchané štěrkovitým kamením, žlutozeleným jílem, že je nebylo možné spolehlivě v malém výkopu vysvětlit.

Z vybagrované hlíny se nám podařilo vyzvednout jen část střepů, jejichž ukázky jsou připojeny na tabulkách 17,18. Vyobrazená keramika dle autorova názoru patří do 10. a 11. století.

Nechtěný zásah do povrchu kylešovicického hradiska ukázal, že na jeho ploše můžeme očekávat kulturní vrstvu se sídlištními objekty. Úvahy o snižování povrchu hradiska při regulaci řeky a stavbě silnice jsou sporné. Další výzkum mohl by vnést jasno do otázky, jak dlouho zde osídlení trvalo, neboť některé střepy můžeme datovat do 12. a 13. století(1). L. Jisl(2) uvádí, že z tohoto naleziště pochází i středověká keramika navazující tvarem a výzdobou na keramiku pozdněhradištní.

P o z n á m k y :

1. B. N o v o t n ý , Výzkum slovanského hradiska v Opavě-Kylešovicích, Čas. Slezs. Musea XI. 1962, Tab. IX.
2. L. J i s l , Slovanský kmen Holasiců ve světle archeologických nálezů . Čas. Slezs. Musea II. 1952, str. 16.

Slawischer Burgwall in Opava-Kylešovice. Im Herbst 1965 kam es aus Versehen zur Störung des Areales eines slawischen Niederungsburgwalles in Opava-Kylešovice beim Fundamentaushub für eine Säule der Hochspannungsleitung. Diese ungewollte Sonde zeigte, dass die Ansiedlung von Slawen auf einem früher unbesiedelten Ort gegründet worden ist. Ihre Entfaltung war offensichtlich länger und komplizierter. Die Vermutungen über die Planierung der Burgwalloberfläche bei Terrainherrichtungen, die mit der Flussregulierung und dem Strassenbau zusammenhängen, sind vorläufig fraglich, zumindest was ihren Umfang betrifft. Bei einer weiteren Flächenabdeckung werden wir hier die Kulturschicht mit Siedlungsobjekten erfassen und offensichtlich wird es gelingen, die Dauer und das Ende der hiesigen Besiedlung zu klären.

- - -

Nálezky ze žabčické tvrze

Karel Tihelka

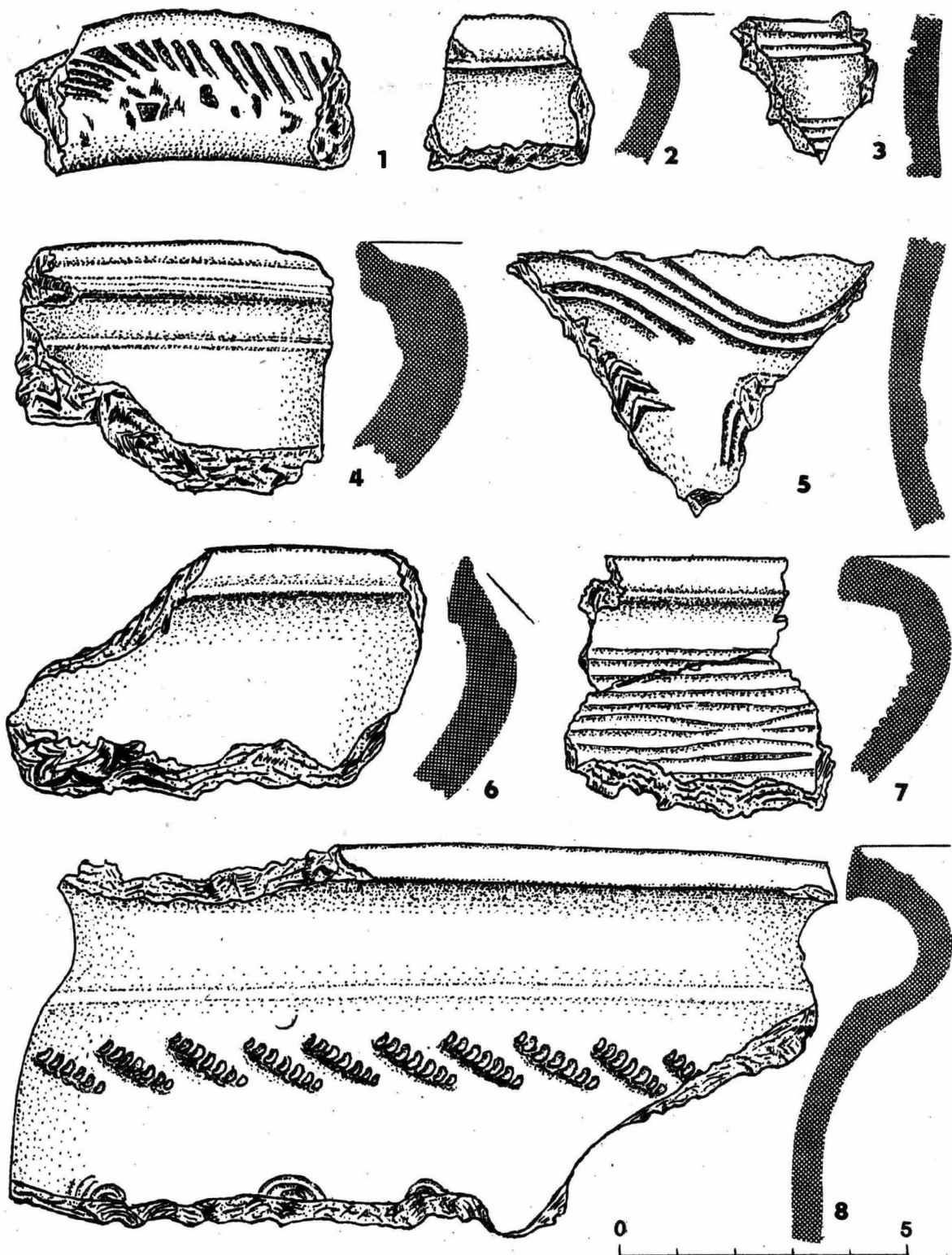
Tab. 19

Nedaleko "Hájku" v Žabčicích u Židlochovic, nyní okrea Brno-venkov, je tzv. "Kulatý kopeček", na kterém stávala ve středověku tvrz, která asi v 15. století už neexistovala.¹ Hlína na tomto kopci je popelovitá, promíšená kousky hlíny pálené. Ne pastvisku v sousedství byly vyorány četné kusy stavebního kamene na vápenné maltě. V blízkosti "Kulatého kopce" se nacházejí četné zlomky nádob.² Někde v těch místech byly nasbírány v r. 1965 též zlomky keramiky, které zde popisují:

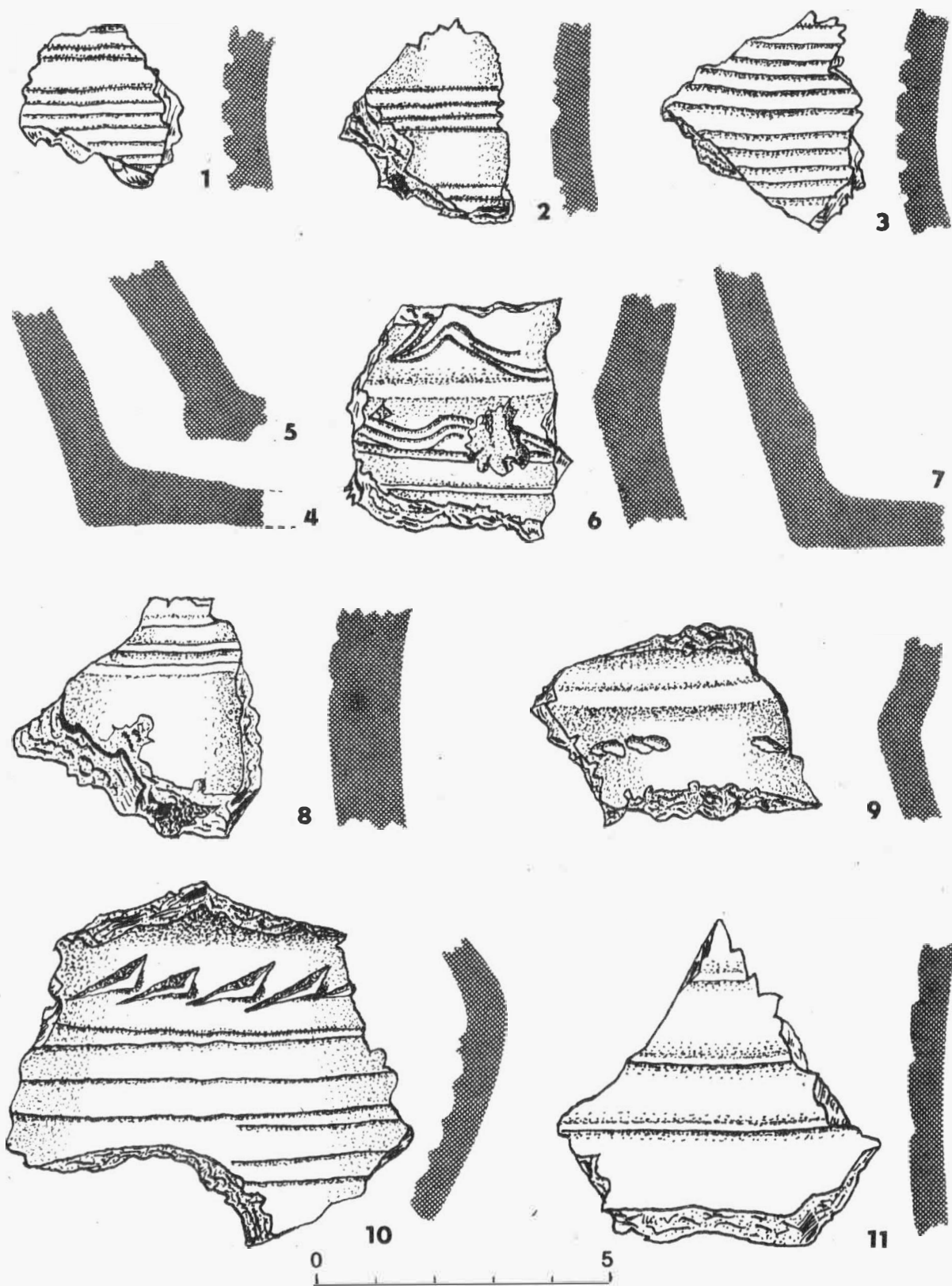
Zbytek držadla pokličky. Výška zlomku 31 mm, Ø horní plochy 51 mm. Poklička měla šedý povrch a v materiálu lze pozorovat zrníčka stříbrolesklé slídy, i.č. 1290-1/65; (tab. 19:8).

Ze shodného materiálu a podobně zbarvená je též menší část nádoby, která se podobá mělké misce. Její nízká stěna (v. 25 mm) je umístěna šikmo k základně (v úhlu asi 45°) a má rovný, slabě nahoru vyklenutý okraj, který je 11 mm široký. Je poněkud rozšířen dovnitř nádoby. Spodek této nádoby není však rovný, nýbrž poněkud prohnutý navenek. Podle toho nešlo o misku. Je to velmi pravděpodobně část pokličky, která měla držadlo uprostřed dna uvnitř. Nízká stěna pokličky zapadala dobře do okraje hrnce. Z držadla pokličky se nezachovalo nic, takže o jeho tvaru si nelze učinit představu. Šířka dna je 10 mm; i.č. 1290-2/65, (tab. 19:9).

Tři zlomky nádob z podobného materiálu, které mají zesílené, navenek šikmé okraje. Jejich plochy jsou 15-20 mm široké. Materiál je stejný jako u předchozích



Tab. 17 Opava-Kylešovice (o. Opava): keramika ze slovanského hradiska. - Keramik aus dem slawischen Burgwall. Kresba (Zeichnung): F. Karafiát



Tab. 18 Opava-Kylešovice (o.Opava): keramika ze slovanského hradiska. - Keramik aus dem slawischen Burgwall. Kresba (Zeichnung): F. Karafiát

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1965

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Sady osvobození 17/19.

Odpovědný redaktor: Prof. dr. Josef Poulík, DrSc

Redaktoři: Dr. A. Medunová, Dr. J. Ondráček, Dr. I. Peškař,
Dr. J. Říhový.

Překlady: Dr. R. Tichý a E. Tichá

Kresby: J. Jaša

Na titulní stránce: Bronzová ozdoba z hromadného nálezu z Loštic

Vydáno jako rukopis - 400 kusů - neprodejné.